

BELLPUIG

ARTA

6 JULIOL

Nº 18

-IV EPOCA ANY XXII

REVISTA QUINCENAL

Ses nostres platges

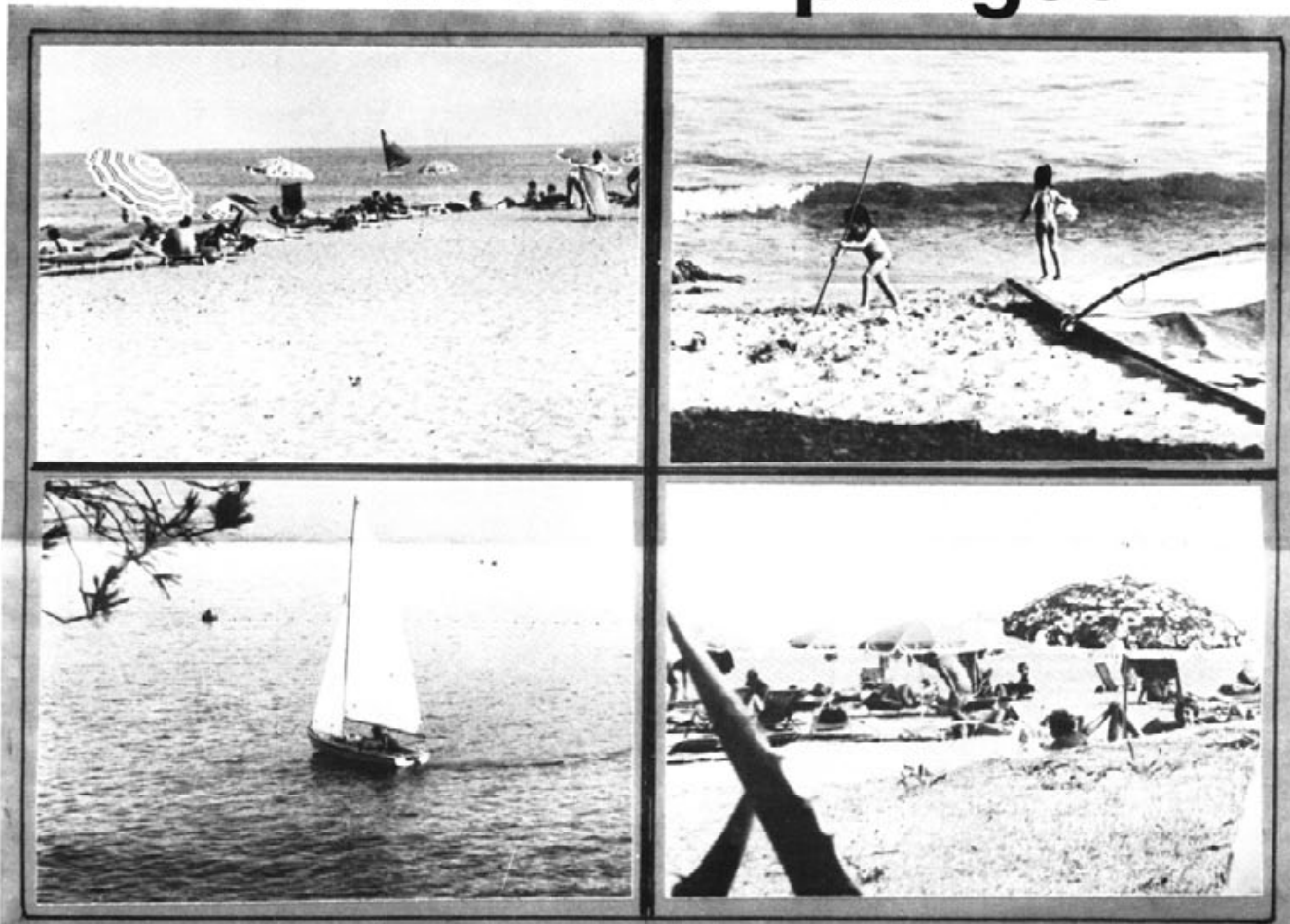

foto J. Pastor

Amb l'arribada de l'estiu, els artanencs, aprofitant l'avinentsa de les nombroses platges que es troben als distints indrets de la comarca, ens desplaçam molt sovint, per refrescar-nos amb les aigües sortadament encara netes d'aquestes platges.

Moltes famílies tenen la caseta o l'apartament a la vorera de mar, ja sia a Sa Colònia, a Sa Torre o a Cala Ratjada, a on, al manco elscaps de setmana i els primers quinze dies d'Agost s'hi va per aprofitar els descans estiuenc. Són també molts encara els que tant dissabtes com diumenges i qualque horabaixa dels fies feners, es dirigeixen cap a les platges d'Artà: Cala Torta, Cala Mitjana, Es Matzoc ... uns del pocs racons de Mallorca a on l'home no ha iniciat la degradació del paisatge, amb les construccions forà mida que per tot arreu de les nostres costes han proliferat durant els darrers vint-i-cinc anys.

No oblidem que, a l'estiu, es produeixen els incendis que desolen els nostres boscs, privant-nos cada any, de grans extensions de pinars. No oblidem que molts de desaprensius embruten i ofenen les nostres platges i els seus entorns, convertint-los en femers plens de mosques i mals olors. I perquè tot això no es doni, nosaltres mateixos, els que disfrutem d'aquests boscs i d'aquestes platges, ho podem i ho hem d'evitar. Un bon exemple ens ho han donat els al.lots del Col·legi Sant Salvador que anaren a Sa Duaia i netejaren bosc i platges ara, al començ de l'estiu. Fins quan restaran netes?.

En aquest poble molts havien sentit parlar de Jesucrist, i de moltes maneres. Alguns, que anaven en augment, havien agafat en sèrio això de ser deixebles de Jesús, i, en grups distints, anaven aprenint a ser cristians, a ser i fer Església: n'hi havia de grans i de petits, de joves i de vells.

Uns altres, per distints motius, no acabaven de veure clar això de la fe en Jesús i de ser Església, i ho havien deixat anar.

Ara bé, uns i altres (amb més o manco consciència) es respectaven, i, entre altres coses, tenien en comú que volien i lluitaven pel bé del poble.

A poc a poc es superava aquella identificació, deguda a un gran pecat anomenat "nacional-catolicismo", de ser ciutadà d'aquell poble i membre de l'Església.

I així lo que en altre temps pareixia una obligació, com podia esser batiar, fer la primera comunió, casar-se per l'Església, etc., ara era més bé una opció lliure, conscient i responsable. És clar que, d'aquesta manera, es celebraven amb molta alegria i amb senzillesa aquestes festes, i no fent demostracions de què un podia més que el veïnat.

¿Per què? Entre altres raons perquè els qui es consideraven cristians es trobaven de forma especial per a preparar-se per aquests aconteixements, aprofundint el significat d'aquell sagrament que demanaven a la comunitat. I aquesta comunitat de creients (petita església) a través de matrimonis, catequistes i capellans oferien aquest servei; no era com un altre temps en què de co-

munitat i corresponsabilitat en tenia molt poc, ja que els que feien i desfeien eren els capellans.

Hi seguia havent-hi capellans, encara que més pocs. Eren uns homes normals que es guanyaven les sopes i el vermut amb el seu treball. No estaven casats (¿per què?) i així podien dedicar unes hores diàries al poble i a la comunitat eclesial. Això es feia especialment els vespres, els dissabtes i diumenges.

En aquell temps, dins aquesta comunitat, hi va haver un fet que sortia de lo normal; i és que un al·lot que havia estudiat teologia i altres herbes a un lloc que es deia Seminari i havia viscut, crescut i madurat en la fe un grapat d'anys dins aquesta comunitat, va ser acceptat perquè fes el servei de capellà. I aquest fet es va celebrar. Amb senzillesa i amb participació de molts. Va ser una gran festa. Ningú va anar a lluir-se, sinó que tothom hi va posar lo que sabrà i podia, i ho oferia a la comunitat d'aquell poble i també a molts de membres d'altres comunitats d'aquell país.

El somni va continuar, però jo l'acab aquí. Només diré que, vivint pel carrer, pels cafès, per l'escola, per les cases..., vaig anar despertant i donar-me'n compte de què aquell somni en moltes coses era una desitjada utopia, i que la realitat era més contradictori; però, vivint i pensant m'he convençut de què val la pena lluitar i esforçar-se per anar fent realitat lo que qualche vegada pot ser només hagi estat un somni.

L'equip parroquial

REVISTA QUINCENAL

Nº 18 -IV EPOCA- 6 Juliol 1981

Director: Rafel Umbert i Sureda.

CONSELL DE REDACCIÓ:

Miquel Morey, Antoni Gili, Jaume Mayol, Climent Obrador, Joan Pastor, Guillem Artigues, Guillem Bisquerra (Administrador).

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

SANT SALVADOR, 2 Telf. 56 20 20, ARTA

IMPRES EN OFFSET PROPI

ATENCION A LOS SUSCRIPTORES NO RESIDENTES EN ARTA.

YA ESTAN EN CORREOS LOS GIROS CONTRA REEMBOLSO CORRESPONDIENTES A SU SUSCRIPCION A LA REVISTA "BELLPUIG".

ROGAMOS PRESTEN LA MAXIMA ATENCION AL CORREO, PARA EVITAR DEVOLUCIONES INNECESARIAS, Y NUEVOS GASTOS DE ENVIOS.

MUCHAS GRACIAS.

FIN DE CURSO

Con la llegada del verano, ha finalizado el curso escolar. Los que han sabido aprovechar el tiempo y superado los exámenes finales, podrán gozar con todo merecimiento de estas vacaciones veraniegas, llenas de proyectos y enormes deseos de pasarlo bien. Los que no han podido "agarrarse" al suficiente, deberán repasar y estudiar, combinando las zambullidas con las páginas del libro para optar a una nueva tentativa en setiembre. Para todos los escolares, nuestro deseo de que sea un buen verano y aprovechado.

SOCIEDAD DE CAZADORES

Por acuerdo de los asociados, la sociedad local ha limitado los días hábiles para cazar a tres por semana. Así, sólo está permitido la práctica de este deporte en el coto social los jueves, sábados y domingos, así como las fiestas incluidas en el calendario laboral.

Esta decisión, muy criticada, por cierto, se ha adelantado al acuerdo que posteriormente tomó el Consejo Superior de Caza de Baleares, que junto con ICONA ha hecho esta misma proposición de limitar solamente a tres días semanales, la caza en territorio de las Islas. Este acuerdo está pendiente sólo de la aprobación de las altas esferas.

No cabe duda de que, de llevarse a cabo tal limitación, resultará a la larga beneficioso para todos los cazadores.

Asimismo, y según se ha comunicado oficialmente, la temporada de caza dará comienzo el próximo día 15 de Agosto y no a principios de junio, como era costumbre.

SARASATE EN FINLANDIA

El escultor Sarasate se encuentra en Finlandia, donde ha expuesto su variada obra. Desde aquellas lejanas tierras nos ha remitido una tarjeta postal comunicándonos la gran afluencia de público a la muestra.

Aquests darrers dies ha aparegut una làpida sepulcral, a l'esbucar la casa número 19 del carrer del Figueral, quan En Sebastià Sastre treballava amb la seva pala.

Gràcies a la gentilesa del seu propietari Sebastià Galmés, va ser fotografiada per En Joan Pastor.

Se suposa que fou traslladada aquí en el segle passat, quan el temple parroquial fou enratjolat amb ratjoles de test. Amb ella i altres pedres seria construïda una pica d'oli.

PERROS

De todos es sabido que nuestro Ayuntamiento tiene montado un servicio de recogida de los perros que deambulan sueltos por nuestras calles. Es un servicio que en verdad lo consideramos necesario y beneficioso. Sin embargo, y según se nos ha informado por parte de algunos vecinos, el trato que reciben estos animales, durante el tiempo que permanecen en las dependencias de la Plaza del Mercado, en espera de ser sacrificados o recogidos por sus propietarios, tiene mucho que desear. Al parecer, se les ata con cadenas o cuerdas inadecuadas lo que hace sufrir al perro, al que tampoco se le da de comer.

Quisiéramos desde estas páginas hacer un llamamiento a los encargados de este servicio para que traten con más humanidad a estos pobres animales, no haciéndoles sufrir inútilmente, antes del infortunado fin que se les da.

PRACTICAS DE YOGA

Desde hace unos meses se vienen desarrollando en Artá y concretamente en las dependencias del CLUB LLEVANT una vez por semana, prácticas de Yoga dirigidas por el profesor Juan Carrió, natural de Artá y vecino de Palma.

Dicha actividad relajante ha sido muy bien acogida, ya que su asistencia oscila entre treinta y cuarenta personas de ambos sexos, preferentemente jóvenes en su mayoría, las cuales están muy satisfechas, a pesar que ahora en verano ha disminuido el número de Yoguias debido al trabajo de Hostelería.

Hace unas semanas se dió una conferencia de PODER MENTAL a cargo de un profesor canario ducho en esta materia llamado Salvador Navarro Zamorano, el cual explicó la necesidad que tiene cada persona de encontrarse a sí misma, y desarrollar la fuerza mental que todos llevamos dentro. A raíz de esta conferencia se ha despertado en algunas personas curiosidad y deseos de hacer un curso de Yoga Mental, o dicho en otras palabras, desarrollo del Poder Interno, y que seguramente al salir a luz estas líneas ya habrá empezado.

Por si a alguien le interesa, este es el programa:

EL PODER INTERNO.

CURSO DE TECNICAS MENTALES.

CURACIONES PSIQUICAS Y FISICAS.

12 sesiones de 3 horas diarias.

(de las 21 a las 24 h.)

FECHAS: Del 4 al 16 de Julio.

LOCAL: CLUB LLEVANT.

G.B.F.

RESIDENCIA RESIDENCIA

El pasado día 22 de junio, tuvo lugar el acto de la firma de la escritura pública, ante el notario de Artá Sr. Mulet, mediante la cual, Dña. María Ignacia Morell Font dels Olors donaba al pueblo, para ser dedicada a Residencia para Personas Mayores, la finca de su propiedad, consistente en una edificación y terreno adjunto, en la calle Pou Nou de Artá.

CENTENARI de s'ermità macari

(Continuació)

Fotos: J. Pastor

Endemés del famós pas de la penya s'han escrit i es contenen per dins Artà més fets atribuïts a l'ermità Macari del Nom de Maria.

Aquest ermità deslarsa venia a la vila, pel camí empedrat de Ca'n Canals. A l'arribar a Na Caragol, l'al.lotea artanenca l'escometia, dient-li: "Ermità Macari, pugi a sa somera" "Ermità Macari, pugi a sa somera". L'ermità responia: "Per obediència, pujaré". Els al.lots d'Artà delitosos de reveure l'espectacle acostumat, una volta pujat l'ermità damunt la somera, li deien: "Ermità davall de sa somera" "Ermità, davall de sa somera" I Macari deia: "Per obediència, davallaré" I l'al.lotea no assaciada: "Ermità, canti un Tedeum" i ell, obedient, cantava un Tedeum com si es trobàs en el cor.

Arribà el cas de què el superior li va haver de prohibir anar al poble.

Dona Maria Aina d'Asprer, senyora de Son Morey, acostumava passar el mes de maig a aquesta possessió. La família Morey havia donat el terror per la fundació eremítica de Betlem. L'Ermità Macari juntament amb un altre ermità anaven cada any a retre visita a la senyora, insigne benefactora de l'Ermita. Un any la senyora dirigint-se a l'Ermità Macari li digué: "Ermità Macari, què no m'enyorava?". L'Ermità respongué: "No, senyora jo no som enyorat ningú mai".

Els ermitans de Betlem solien, el dissabte de Tots Sants, obsequiar els pagesos de Son Morey amb una olla de mel i aquests amb un paner de bunyols corresponien als ermitans. Una vegada l'Ermità Macari fou l'escollit per dur-la a Son Morey. Un cop arribat allà, a la madona, anomenada Joana Maria Cursach-casada a l'Oratori de Son Morey, l'any 1838, amb l'amo Andreu Tous- tota contenta, li sortiren de la boca aquestes paraules: "Què vol dir això?" Ella mateixa tornava la resposta i deia: "Menjarem mel". L'Ermità Macari hi afegia: "De betzoleta, mel vol dir bunyols".

Mn. Bartomeu Guasp, historiador de la vida ermitica de Mallorca, al programa de la "Setmana Santa en Mallorca" 1956, encara retreu més esdeveniments desacostumats on l'Ermità Macari és el protagonista.

Una diassa, l'Ermità Macari, venint de segar càrritx, arribà a l'ermita amb la roba bastant banyada per la pluja. El superior l'adverteix de què, una altra vegada, es posi dins qualche cova fins que haja acabat de ploure. I succeí que, després d'un parell de setmanes, dedicant-se l'ermità a la mateixa feina, començà a caure un babainet molt fluix. L'homo de Déu cercà de seguida covitxol on amagar-se. La campana de l'ermita tocà per anar a menjar i a dormir i ell continuava dins el covitxol. Passaven les hores i encara plujava un poc. Ja de nit, els ermitans, l'anaren a cercar pel paratge on ell era, cridant-lo. Ell respongué amb l'escomesa pròpia dels ermitans: "Ave Maria Puríssima". Després l'ermità donà el motiu al superior de no haver-se ajuntat a la comunitat, l'obediència al seu anterior manament.

Una altra avinentesa, es presentà a ca'l ferrer per recollir unes eines, havent l'encàrrec de què pagàs tota la despesa. Macari no demanà

el cost sinó que tot d'una, no volent tocar amb les seves mans, els diners, es tregué la bossa i, col·locant-la davant el menestral, li diu ingènument: "Preniu d'aquí la quantitat que us correspon".

Un estiu, estant l'ordi ja ben espigat, el superior li manà que anàs a fer por als ocells que es menjaven els grans de les espigues. Macari es posà devora els sembrats, donant palmades que repercutien a l'aire. Poc temps després quatre sacerdots arribaven a l'ermita. Macari sentia una gran veneració envers els ministres de Déu. Un pic el seu va afinar, anà corrent cap a ells, els acollí cortesament, els hi besà la mà i, feta una inclinació de cap, se'n tornà a continuar la seva feina.

Els sacerdots es varen estrenyar notablement fins que el superior explicà que això no era més que fruit de l'obediència, excelsa virtut arrelada dins el cor de Macari.

Mn. Cosme Bauçà, historiador de Felanitx, dins la seva obra intitulada "Sonrisas celestiales de mi tigrera", planes 133-141, inclou un article de "La Almudaina" Nº 10.611 corresponent a 13 de setembre de l'any 1913, que ventila encara més fets de l'Ermità Macari.

Aquest ermità havia fet de l'obediència un vot cec i absolut. Un dia el superior li va comunicar: "Ermità m'acaben de dir que la vostra mare se mor. Podeu anar a veure-la". L'Ermità Macari montà la mula i se'n va anar a veure la mare al seu poble natal de Felanitx. Arribat allà, entrà a la cambra, la mirà, la contemplà una estona i de seguida retornà a l'ermita de Betlem.

Quan fou a l'ermita, el superior li diu: "Ermità, tornau-vos-ne allà i demanau-li com se troba". Retornat altra volta a Felanitx i havent entrat dins la cambra on jeia la seva mare, li diu: "Com vós trobau?". La

mare li respongué: "Bé, me pareix que estic més bé". Macari se'n tornà a l'ermita. A l'arribar ho comunicà al superior simplement: "Mumare m'ha dit que està millor".

Una altra ocasió el superior envià l'Ermità Macari a l'hort amb la tasca de netejar-lo en el sentit de què no restàs res. L'Ermità anà a l'hort, arrabassà hortalisses i altres plantes i no queda cap herba.

Un dematí es dirigí a una cova a treure terra. A les deu passà per allà un altre ermità, veent que aleshores no havia tret cap senalla de terra i ho comunicà al superior. A les onze el mateix ermità passà altra volta per la cova, adonant-se d'allò mateix i ho tornà dir al superior. El superior se'n va a la cova, trobant l'Ermità Macari ajonegat, i li diu: "No tendrem terra avui de capvespre". Macari li donà resposta: "Si Déu ho vol, tendrem la terra suficient a l'hora oportuna". El superior se retirà i, quan sonà la primera campanada del migdia, hi va haver un munt de terra que una setmana de feina no bastà per treure-la.

L'Ermità Macari morí aquella mateixa nit, és a dir, abans de 24 hores.

L'Ermità Macari traspassà d'aquesta a millor vida, dia 7 de maig de l'any 1881, a les 8 del matí, havent rebut els sants sagraments i sense disposar res.

A la parròquia d'Artà se li celebrà un ofici conventual.

Dins el petit cementiri de l'Ermita de Betlem, diu l'articulista de "La Almudaina", any 1913, hi ha tres cipressos, una creu negra adossada a la paret i quatre ermitans qui reposen baix la terra i floretes escampades que brosten.

Baix el braç dret de la creu de fusta està enterrat un ermità, l'Ermità Macari que després de mort se li ha donat el nom de l'ermità obediència.

L'articulista s'equivocà, al dir que només quatre ermitans estan soterrats dins el cementiri de l'ermita. Són molts més. Hi hauria nou ermitans juntament amb l'Ermità Macari i dos sacerdots. Patí l'equivocació, al veure només tres làpides d'ermitans difunts: Pau Guiscafrè, Antoni Barceló i Josep Lladó, que encara hi estan.

A.GILL

gestió consistorial

RESUM DELS ACORDS (TOTS PER UNANIMITAT) ADOPTATS A LA SESSIÓ ORDINÀRIA (25-VI-81)

1.- Llegida l'acta de la sessió ordinària del 28.05.81, fou aprovada.
2.-3.-4.- i 5.- S'adoptaren una sèrie d'acords referits a la Residència per a Persones Majors: Es crea la Residència, s'aproven els Estatuts i s'afecta el conjunt de béns que en constituïran el patrimoni (l'edifici conegut per Sa Posada dels Olors). S'acorda realitzar les obres necessàries d'adaptació del edifici d'acord amb el projecte presentat per l'arquitecte B. Nadal el qual ha oferit la realització, visat i direcció de les obres sense càrrec per part de l'Ajuntament. S'acorda efectuar la inversió necessària per realitzar el projecte el qual serà finançat mitjançant una subvenció que s'acorda sol·licitar al Fondo Nacional de Asistencia Social consis-

tent en el 75% dels cost de les obres corrent a càrrec de l'Ajuntament el 25% que manca. Igualment s'acorda sol·licitar la inscripció de la Residència en el registre oficial del Ministeri de Sanitat i Seguretat Social.

6.- Vistes les propostes presentades s'acorda adjudicar les obres "Reparació i acondicionament de la plaça de la Colònia de Sant Pere" i "Primeira pavimentació de la plaça de la Colònia de Sant Pere" a l'empresa Construcciones Morales per un import total de 2.296.295 pts.

7.- Vistes les propostes presentades s'acorda adjudicar les obres de construcció d'una estació transformadora d'electricitat a l'empresa Guillermo Palou per un import de 853.246 pts.

8.- Vist el pressupost ofertat per

Telimsa, s'acorda l'adquisició de dos contenidors i vuit bidons de goma per a la recollida de fems i per situar-los a distints indrets de la costa.

Pel procediment d'urgència foren introduïts tres nous punts a l'ordre del dia:

9.- Vista la instància signada per dona Maria Blanes on s'ofereix a l'Ajuntament un solar situat a la zona de Sa Bassa d'en Fasol, s'acorda acceptar la donació.

10.- S'acorda autoritzar la Guàrdia Civil a efectuar certes obres de millorament de la caserna del carrer de Ciutat.

11.- Vist l'expedient de sol·licituts per ocupar la vacant de Secretari s'acorda l'ordre de preferència d'aquesta Corporació.

JUAN LLANERAS. PRESIDENTE DE LA ASOCIACION DE PADRES DEL COLEGIO S. BUENAVENTURA.

A principios del ahora finalizado curso escolar, se creó la Asociación de Padres de Alumnos del Colegio San Buenaventura. Su primera Junta Rectora, constituida por diez miembros, quedó constituida, al ser elegidos sus componentes de entre todos los asociados, por votación de los mismos. De entre ellos, se procedió al nombramiento de un Presidente, resultando en su día elegido Juan Llaneras Bergas. Ahora, después de un curso de vida de esa novel Asociación, hemos mantenido con su Presidente el breve diálogo que a continuación les ofrecemos.

-Preguntamos a Juan, en primer lugar, que nos defina la que es la A. de P. del Colegio S. Buenaventura.

- Particularmente y en pocas palabras, pienso -nos dice- que nuestra Asociación, como cualquier otra, es el órgano que, formado por padres de alumnos, debe ocuparse y preocuparse de conseguir para sus hijos una enseñanza y formación adecuada. Para conseguir este fin trabajamos todos con la mayor ilusión y deseos.

-Después de este primer ciclo de vida de la Asociación ¿encuentras positiva su labor?

- Francamente te diré que no estoy totalmente satisfecho. Estoy seguro que se puede trabajar más, que se debe trabajar más. Pero, hay que tener en cuenta que éste es el primer año y estábamos todos un poco en rodaje como se dice.

-¿Qué actividades habéis llevado a cabo a lo largo del curso?

- Ha habido una excursión a la Ermita, una conferencia, cine... Se ha montado, a petición de los propios padres, unas reuniones o contactos periódicos de éstos con los profesores, en las que se trata y discute la problemática del curso, intercambiando opiniones. Se ha organizado también una pequeña escuela de enseñanza de bailes mallorquines.

-¿Existen proyectos inmediatos?

- Como proyectos concretos están el de ampliar la actual biblioteca y seguir con las reuniones periódicas padres-profesores, así como con la enseñanza de bailes. Pensamos también en hacer una encuesta entre padres y alumnos, tratando de averiguar sus opiniones y apetencias y que nos marquen la línea posible a seguir. Pero, en definitiva, pienso que son los mismos padres quienes deberían aportar sus proyectos y opiniones e ideas que, la Junta Rectora, llevaría a cabo.

-¿Hay problemas en la Asociación?

- Siempre hay los pequeños problemas. El más grave, a mi juicio, es la falta de colaboración de los padres. Y a ellos quiero dirigirme rogándoles que se dirijan a nosotros, que aporten su granito de arena, que si en verdad queremos que esto funcione debemos hacerlo entre todos. Tanto mis compañeros de Junta como yo, estamos dispuestos a trabajar en bien de todos, pero necesitamos esta colaboración, imprescindible, repito, para la buena marcha de la Asociación.

-Y económicamente, ¿cómo funciona?

- La Asociación no ha tenido más entradas que las cuotas de sus asociados. La cuota es de ciento cincuenta pesetas mensuales por unidad familiar, habiendo unos ciento cincuenta asociados lo que representa un setenta por ciento del total. Y si tenemos en cuenta que prácticamente el único desembolso de la Asociación es la aportación de cinco mil pesetas mensuales al Ayuntamiento, para los servicios de la Pedagoga, nos encontramos con un importante superávit. Con ello no quiero decir que esto sea positivo. Al contrario, pienso que no debería existir dinero en la caja, disponiendo de éste para llevar a cabo unas realizaciones que redundarían en beneficio y aprovechamiento de los alumnos del Colegio.

-¿Interviene la Asociación en la Administración del Colegio?

- No. De hecho la Junta Rectora no ha intervenido para nada en la Administración. Ahora bien, según la última legislación, las Asociaciones de Padres, en los Colegios estatales o subvencionados, tienen el derecho y el deber de intervenir tanto en la administración económica como en la pedagógica del centro.

Finalizamos aquí este breve diálogo mantenido con el Presidente de la Asociación de Padres del Colegio San Buenaventura, Colegio que cuenta en sus aulas con la nada despreciable cifra de casi 450 alumnos. Importante, pues, la misión de esta Junta Rectora, que, como se lamenta su Presidente, no cuenta con la colaboración de los restantes asociados. Como ejemplo que ratifica plenamente esta falta de interés y colaboración, digamos que en el momento de procederse a la elección de los diez miembros que formarían la primera Junta Rectora, la persona que obtuvo mayor número de votos, dimitió en la primera reunión que se celebró, desentendiéndose totalmente. Lamentable, en verdad.

E C O S

NACIMIENTOS.-

Día 2 de junio.- Antonia Tous Sansó, de Andrés y Margarita. C. del Pou d'Avall, 22.

Día 6.- Antonio Donoso Cabanillas, de Antonio y Rosa. C. de Ciutat, 43.

Día 15.- Margarita Cristina González Ferrer, de Serafín y Catalina. C. Major, 86.

DEFUNCIONES.-

Día 21 de mayo.- Juan Franch Sureda, de Sauma, de 22 años, soltero. C. del Pou Nou, 1.

Día 17 de junio.- Margarita Ginard Carrió, alias Violina, de 78 años, soltera. C. Major, 26.

Día 20.- Bartolomé Femenías Amorós, d'Algaire, casado. C. de Santa Margalida, 21.

meses de sembrar, segar i batre... (10)

Això vol dir que, un segador que segava una veintena de garbes en un dia, era fener i sabia bé del seu ofici.

Ja tenien lo de segar bastant adé lantat, per tant, les matinades ja anaven alguns homes a lligar i a garbejar. Les faves ja estaven agarbades prop de les eres, i ara tocava en el gra petit.

Els roters que casi sempre tenien les rotes a llocs que no podia arribar-hi el carro, posaven els escorbeis a la somera, i així podien tragar tres garbes per viatge. Si el roter era fort, se'n carregava una damunt el cap, i davant davant la bístia anaven fins on pogués arribar-hi el carro. Si això no era possible, duïen el carregament fins a l'era.

Els roters també solien dividir la seva rota en tres o quatre parts, i a cada una d'elles hi sembraven diferent gra.

Les pastures sempre eren de l'amo. En els petits llocs de la rota on hi podia fer feina l'arada, si el roter no la tenia, alguna vegada, n'hi deixaven una i també el parell, perquè pogués llaurar-ho, però aquests bocins eren molt petits, casi tota la feina l'havien de fer amb la xapa o gavilans, ja que a les rotes les donaven a llocs molt aspres i enfora de les cases.

Els roters entre setmana solien baixar al poble una vegada, el dimecres o dijous, i se'n duïen a la rota lo que més falta les feia, pa, oli, unes esparidenyes, alguna xapa o fesset que el ferrer les havia acerat, etc. Si el viatge que havien de dur era falaguer, feien el camí a peu, i si havia de ser feixuc, posaven les beaces a la somera i venien amb ella.

Hi havia roters que eren casats i vivien amb la dona i els fills a la rota. Els llocs a on dormien, les separaven amb mantes o llençols penjats d'una corda amb forma de cortina.

La vida a la rota era molt pesada. Si tenien alguna font aprop, amb una gerra a cada mà anaven a cercar-hi l'aigua. Si tenien la font o pou enfora, posaven les gerres dins els

argonells i la duïen a esquena de la bístia, i omplien una bota que solien tenir dins la barraca. Dins ella, hi tenien lo més imprescindible, podien fer-hi foc, unes poques olles i greixoneres, un tibulet per-hom, unes culleres de fusta, una tau-la, un ribell, un tassó de llauna o d'alumini en el que bevien tots, algunes escudelles i un plat gran que bastantes vegades servia per a menjar-hi tots plegats. Dins el ribell, s'escurava, se rentava la roba i les persones. ¿Podem pensar com se devia arreglar aquella pobra genteta? A més d'això, havien d'abeurar el bestiar que solien tenir a una rota, com era: el porc per a fer matances, la cabra per a poder beure llet i treure algunes pessetes dels cabrits, unes quantes gallines, i també casi tots tenien una somera. Tot això amb aigua traginada amb gerres!

La construcció d'una barraca de roter es feia més o menys de la següent manera: Cavaven uns fonaments de molt poca fondària, d'uns sis metres de llarg per devers tres d'ample, i començaven a pujar-hi una paret seca, ben feta i ben reblida. Alguns, amb el reblit, hi feien una mescla de fang i palla. Amb aquesta mescla, la paret resultava més closa. L'alçaven fins a alçar una altura de cinc o sis palms, i el portal d'entrada midava més o manco un metre d'ample per un seixanta d'altura, que tancava amb una porta feta de posts per ells mateixos, o un feix de llenya ben espès, i que quedava fermat per tres lligams, un al centre, i els altres dos un a cada cap. En el fons, a un àngol ho deixaven preparat per a fer-hi foc. En aquest àngol la paret era bastant més alta, a ser possible, la cobrien de llaunes de bidó o planxes de ferro.

Sobre las parets laterals, hi aficaven pals tallats de lluna, inclinats cap a la part de dins, estirant els caps dels quals fins a fer-los unir formant esquena de barca. Damunt ells hi anava un altre pal, ben sà i ben revengut an el que tots els altres hi quedaven ben fermats. A un d'aquests pals hi penja-

ven el raval. En el pal hi fermaven un fil de ferro de devers dos o tres palms de llarg, preïen un plat fondo, li feïen un forat ben en el centre. Li posaven el fil de ferro de boca per avall, i fent un nuu grosset, el plat no podia caure. Aquest plat se li posava perquè si de dalt volia davallar alguna rata en el raval, quan arribava a ell, llenagava, i amb la volada que duïa pegava en terra.

Del nuu del fil de ferro partien quatre cordes que aguantaven el raval. A les cases que estaven més o manco en condicions, en el raval sols el feïen servir per a posar-hi el pa perquè tenien rebost. En canvi, a les barraques de roter, el rebost era el raval, és a dir, que adament d'ell hi guardaven tot lo de menjar.

Encara que casi tothom emprava oli que tenia molta saba per cremar en els llums, els antics roters hi cremaven oli de llençisca que les sortia més barato que el d'oliva, maldament aquest fos de poca qualitat.

LLavors, els pals de cada part, anaven lligats un de l'altre en quatre o cinc ratllers de corda, per entrar aquestes cordes i sempre començant de la paret, però, sobresortint cap defora d'ella, començaven a teïxir-hi amb altres cordes manades de càrritx, tinguent ben en compte que sempre, tant com anaven col·locant-les, les de dalt havien de descansar un bon bocinet sobre les de baix, si ho feïen així, quan ploïa, l'aigua llenegava per damunt del càrritx, i no hi havia goteres.

Quan de les dues parts havia arribat a lo més alt, sobre el pal mestre, hi posaven càrritxeres que havien arrabassades amb l'arrel i obrint-les per mig, deixaven cada part de la seva cabellera caure als dos vessants de la barraca. Davall el càrritx solien posar-hi un bon gruïx d'aritges, ben tupides i lligades en el càrritx. Feïen així que la barraca, quan era l'estiu, fos fresca, i a l'hivern era bastant estable. El trespol era de la mateixa terra.

M. Tous

(continuarà)

FUTBOL

¿SESION/REUNION INFORMATIVA O ASAMBLEA GENERAL?

El pasado día 22, en los locales del Can Matemates, hubo la acostumbrada Asamblea General de Socios, que este año ha tenido la modificación oficial y ha pasado a denominarse REUNIONES INFORMATIVAS, ¿porqué?.

Abrió la reunión el Prs.Sr. Pablo Piris y anunció el orden del día: Resumen de la temporada deportiva
Resumen de la temporada económica
Ruegos y preguntas.
Elección de la Gestora.

El Sr. Platel, secretario, hizo mención especial a lo refrendado anteriormente de si sesión/reunión o de asamblea, ya que por orden de la F.E.F. deberá decirse REUNIONES INFORMATIVAS.

A continuación fue detallando la lista de jugadores que en estos momentos quedan bajo la tutela del club tanto en aficionados-amateurs como en juveniles; dándose la circunstancia de que entre los retenidos no hay ningún no artanense.

El presidente hizo un resumen de la temporada futbolística, analizando los factores y los esfuerzos que la Directiva ha ido efectuando a lo largo de la temporada, y que han dado pie a llegar a una Liguilla de Ascenso, pero que desgraciadamente no ha podido ser ya fuere por causas exteriores (arbitrajes, F.B., etc) o por debilitamiento en la conjunción del equipo y en algunos jugadores, pero que de todas formas se había tratado de lograrlo.

El tesorero, Julio Lliteras, dió a conocer los aspectos económicos

INGRESOS

Socios.....(267).....	974.900
Socias.....(89).....	91.500
Taquillas.....	2.413.930
Preferente.....	2.356.835
Aficionados.....	20.985
Juveniles.....	36.130
Bar.....	50.000
VARIOS.....	711.307
TOTAL INGRESOS.....	4.241.637

SALIDAS

Jugadores, entrenador.....	2.677.100
Material deportivo.....	319.862

Arbitrajes.....	290.635
OTROS.....	944.620
TOTAL SALIDAS=====	4.222.217

Superávit temporada 1980-81, 19.420
Déficit temporada 1979-80, 63.570
Queda un déficit actual de: **44.150**

Merece especial atención el bloque de las taquillas ya que estas han tenido un promedio de 98.201, dándose la circunstancia de que la máxima fue la del Porto Cristo en la liguilla (279.000) y la mínimas las del Felanitx(42.085) y la del Can Picafort (46.700).

En los conceptos de Varios, hay que englobar los diversos sorteos, donativos, loteria, etc.

Y en los conceptos de Otros, hay que contar el botiquín, desplazamientos, masajista, encargado campo, multas a la federación, etc.

En el capítulo de ruegos y preguntas, se hizo mención especial al partido jugado por el Artá en Ferrerías y el correspondiente recurso presentado por el club, respeto a la alineación indebida de un jugador de aquel equipo, hecho refrendado por una película super-8 y por el testimonio de la prensa local y que tanto uno como otro no han sido oídos por la federación que incluso en el momento actual aún no se ha visto capaz de dar un veredicto, llegando incluso un miembro de la Federación en el comportamiento bochornoso de colgar el telefono al ser requerida

esta información por el presidente del Club, incluso acusando al Artá de mal comportamiento, etc,etc...

En este mismo capítulo se pidió a la Directiva que continuase, recordando que las cosas ahora puestas en marcha podrían prolongarse y dar más vida al club, pero Pablo argumentó que sus labores personales le impedían dedicarse con plenitud al club.

Como viene sucediendo cuando hay REUNIONES nadie hablaba claramente y todo era cuchicheo, por lo que el mismo Pablo se hizo preguntas, referente sobre todo al tema del Ferrerías, del entrenador, del comportamiento de los jugadores (dando la enhorabuena a los locales y pidiendo un aplauso para ellos) y a una pregunta de un aficionado sobre si interesaba la tercera o no, se dió cuenta de que el club había ido luchando para conseguirlo y que después fuesen los socios los que escogieran, pero que por parte de todos la lucha era clara, A POR LA TERCERA.

Finalmente se llegó al punto de formar la Gestora, que tras una serie de cotilleos, pero sin solucionarse nada de esto y en vista de que no había ningún candidato P. Matemates se presentó junto con Bmé. Coll y Guillermo Ferragut "Faro".

Deseamos suerte a los nuevos dirigentes en su tarea de encontrar Presidente y Directiva, ya que lo importante es el CD.ARTA

El campo solitario...esperando...ilusionado...

una nueva temporada...

Foto J. Pastor